

Становище

От проф. д-р Тодор Стоянов Ганчев, д.м., д.м.н.

Гр. Варна, ул. „Мир“ бл. 2 вх. В ап. 70

Тел.:052/ 781506

Относно: Дисертационния труд на д-р Антония Пламенова Хачмериян- за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, озаглавен „Експериментални доказателства за хипокоагулабилитет, породен от тимусните пептиди тимулин, тимозин-алфа 1 и тимозин-бета 4“.

Същата отначало е хоноруван преподавател към Катедрата по физиология и патофизиология, УНС по физиология на МУ-Варна, а от 20.02 2012 е редовен асистент към същата катедра. През м. Май 2016 г. е зачислена в докторантура на самостоятелна подготовка.

Основание за становището: Заповед № Р-109-418 от 30.11.2017 г.

I. Актуалност на темата и подходи за решаване на поставените цел и задачи.

Още от постъпването си в Катедрата, д-р Хачмериян се включва в преподавателската и научно-изследователската работа. Ангажирана е основно с преподаването на студенти от англоезичната програма на университета. Била е академичен наставник на 6 студенти по проект „Студентски практики“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Комуникативна е и работи успешно в колаборация с други специалисти. Успешно прилага иновативни методи в работата си. В момента е отговорник за качеството в Катедрата. Притежава добри компютърни умения. Зачислена е от декември 2013 като специализант по „Физиология на животните и човека“. Използва английски и немски езици. Има общо 5 научни публикации в реномирани издания. Членува в 3 научни организации. През последните години целенасочено се занимава с изследване на хемостазата и ефектите на някои тимусни пептиди върху нея.

Добре известно е, че хемостазата е изключително сложна система, състояща се от много балансиращи и подложени на прецизен нервно-хуморален контрол компоненти. Основната ѝ цел е да съхрани течното състояние на кръвта в съдовата система, дори и при дефект на съдовата стена. Освен това, хемостазата е важен

елемент на хомеостазата. По начало, хормоналните влияния върху тази система са непълни и противоречиви.

Що се отнася до влиянието на тимуса върху тези процеси- данните са изключително оскъдни и противоречиви.

Изложената тема на дисертацията е изключително актуална и перспективна, с оглед използването на някои тимусни пептиди в медицинската практика.

Не ми е известно у нас да има подобни проучвания.

Дисертантът изследва значителен брой параметри на хемостазата-12, маркиращи не само началните ѝ етапи, върху достатъчен брой опитни и контролни животни, с помощта на тест-реагенти от реномирани фирми.

Дисертантът правилно изследва цялостно сложния процес на хемостазата-интегрални показатели, ранни маркери на хемокоагулацията, плазмени фактори на вътрешната система, фактори на пусковия механизъм на външната система. Това му позволява да обобщи и интерпретира задълбочено всички настъпващи промени в системата, правейки обосновани от експеримента изводи. Всичко това е постигнато с използването на умело подбрани дози на използваните тимусни пептиди- тимулин, тимозин-алфа 1 и тимозин-бета 4- дози, близки до физиологичните. Това е изключително важно обстоятелство за разкриването на онова, което се случва в сложния жив организъм при тези въздействия. Д-р Хачмериян в случая успешно продължава и доразвива фармако-физиологичния подход, възприет в изследователската работа на Катедрата. Това също заслужава висока оценка.

Всичко това, както и интерпретацията на получените експериментални данни, позволяват на дисертанта да реализира стабилни и физиологично достоверни данни за ефектите на изследваните тимусни пептиди върху хемостазата.

II. Оценка на резултатите и приносите.

Дисертационният труд е написан на 148 страници, на хубав български език и богато онагледен с фигури и 1 таблица.

Многото изследвани параметри на хемостазата във всичките ѝ етапи, дават възможност на дисертанта за цялостен и задълбочен анализ, макар и труден, на

получените данни. Тяхната интерпретация, в съпоставяне с литературните данни, е извършена компетентно.

Използвайки модерни и високо информативни подходи и методи, д-р Хачмериян извежда значителен брой оригинални приноси, обогатяващи научните познания за функциите на тимуса и влиянието му върху хемостазата.

При всички изследвани параметри на хемостазата- интегрални показатели, ранни маркери на хемокоагулацията, плазмените фактори на вътрешната система и пусковите механизми на външната система, се установява подчертан ефект на хипокоагулация под влияние на използваните тимусни пептиди. Обяснението на получените експериментални данни е приемливо и правдоподобно. Получените резултати показват важни функции на тимуса, извън неговата роля в поддържане на имунитета, а именно и върху хемостазата. Тенденцията към хипокоагулабилитет под влияние на тимусните пептиди тимулин, тимозин-алфа 1 и тимозин-бета 4, подсказва необходимостта от стриктен лабораторен контрол на хемостазата при терапевтичното използване на тези пептиди, когато дозите са високи.

Приемам без забележки предложените изводи и приноси. Подчертавам отново, че те изцяло са оригинални и имат потенциално клинично значение.

Д-р Хачмериян има достатъчен брой публикации по темата, приложеният Автореферат изцяло съответства, като текст и онагледяване, на дисертационния труд.

III. Заключение

Анализирайки постиженията на д-р Хачмериян, трябва да изтъкнем, че тя изцяло е изпълнила поставените цели и задачи. Дисертационният ѝ труд е едно сериозно и задълбочено експериментално проучване. Посветено е на актуален, не достатъчно проучен проблем. Реализирано е с помощта на значителен брой адекватни на целта, модерни и високо информативни методи. Получени са много нови данни за влиянието на използваните тимусни пептиди върху хемостазата- установено е по безспорен начин, че те потискат значимо хемокоагулацията в опити *in vivo*. Обсъждането на данните е извършено компетентно и задълбочено.

По проблема дисертантът има необходимия брой публикации. Като цяло дисертацията напълно отговаря на изискванията на Закона и Правилника за прилагането му.

Въз основа на вслѣчко това, с вътрешна убеденост, предлагам на почитаемото Научно жури да гласува за присъждане на д-р Антония Пламенова Хачмериян образователната и научна степен „Доктор“ по „Физиология на животните и човека“.

Като член на Научното жури, декларирам, че вотът ми ще е положителен!

Гр. Варна

07.12.2017 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Тодор Ганчев, д.м., д.м.н.

